

Posudek

oponenta rigorózní práce Mgr. Michaely Balousové
„Legitimita a nástupnictví po vymření Přemyslovců“

Autorka si v posuzované práci, jejíž rozsah o málo překračuje stanovenou normu, vytýčila úkol rozebrat, kdo ze tří českých panovníků vládnoucích těsně v následujících letech po smrti Václava III (1306 – 1310)“ měl k českému trůnu legitimní práva, případně v jaké míře, či zda se v některém případě mohlo dokonce jednat o uchvatitele královské koruny.“ Slibuje „nový pohled na věc“, (viz úvod na straně 6), který se objeví na konci spisu. Čtenář takto pobídnut nahlédne do „závěru“ na straně 86 a nalezne autorčin názor že Jana Lucemburského považuje za ne zcela legitimního panovníka, který dal naší zemi Karla IV. Tedy „nový pohled na věc“ se poněkud vytratil?

Právního historika potěší stanovisko pisatelky, kterým však již odbíhá od vlastního zadaného úkolu, „... že je nejen dobré znát dějiny po faktické stránce, ale i právní...“, „...“pro poučení se z ní a také pro její pochopení...“. Výňatky z textu klíčových pasáží práce ukazují literárně historické sklony pisatelky. V líčení politické domácí i mezinárodní situace či událostí používá neurčitých, příliš obecných formulací (na příklad na straně 44, úvodní odstavec). Právnická, logicky přesná úvaha pak zůstává v pozadí pozornosti.

Téma práce je poměrně náročné, jeho zvládnutí vyžaduje znalosti středověké střeoevropské historie a právní historie. Při jejím zpracování pro rigorózní řízení lze většinou očekávat syntetické líčení podle dostupné literatury. V jejích mezích se nachází i posuzovaný spis. Jde o kompilaci s chybějícími odkazy. V textu jsou převzaty dlouhé pasáže z jedné předlohy, na příklad strana 48 – 49.

Ani použitá literatura nezahrnuje nejnovější tituly. Doufám, že autorka ví o poslední učebnici pražských právních historiků kolektivu okolo K. Malého (již 3. vydání z roku 2003) a v Plzni vydané učebnici československých právních dějin L. Vojáčka, K. Schelleho a V. Knolla.

Kladem práce je přehledný systém výkladu, dokonalá znalost složitých nástupnických pravidel a jejich modifikací uplatňovaných ve zkoumané době.

Práci doporučuji k obhajobě.

Praha 5. března 2009

Doc.JUDr. Ladislav Soukup, *QSc.*